

Aftrek van buitenlandse btw: wat zijn de gevolgen van het niet antwoorden op een vraag van de belastingadministratie die per gewone e-mail werd verstuurd? (3 maart 2018)

(Noot onder het advies van de Franse raad van state van 18 oktober 2017).

Christian Amand, Advocaat Xirius

Een Duitse en een Spaanse onderneming hadden de Franse btw gedragen en hadden de terugbetaling er van geëist middels de elektronische portaalsite die door hun respectievelijke nationale administraties ter beschikking was gesteld. De Franse directie van inwoners in het buitenland had deze btw-plichtigen gevraagd om bijkomende inlichtingen via het e-mailadres dat vermeld stond in het elektronische verzoek tot terugbetaling (art. 8 (1)(b) van richtlijn 2008/9/EG). Deze ondernemingen hadden niet binnen de termijn van een maand vanaf de ontvangst van de vraag om inlichtingen gereageerd op deze mails (art. 20(2) van richtlijn 2008/9/EG). Bij gebreke aan een antwoord op deze vragen had de Franse administratie het verzoek tot terugbetaling van de btw verworpen.

De twee btw-plichtigen stelden een verzoek in tot vernietiging van de beslissing bij de administratieve rechtbank van Montreuil en vroegen om de terugbetaling van de btw. Ze beweerden dat ze de e-mail van de administratie niet hadden ontvangen en dat de administratie niet het recht had om de terugbetaling te weigeren aangezien alle bewijsstukken waren ingediend.

Een eenvoudig ontvangstbewijs dat automatisch wordt afgeleverd door de server geldt als bewijs van de ontvangst van de vraag.

De rechtbank stelde een prejudiciële vraag aan de Franse raad van state. Die maakt in eerste instantie een onderscheid:

- tussen enerzijds de situatie waarin de uitwisseling geschiedt langs de beveiligde elektronische portaalsite van de belastingadministratie of bij gebrek daaraan via een elektronisch aangetekende brief;
- en anderzijds de situatie van verzending van een gewone e-mail van het contactadres van de belastingadministratie naar het e-mailcontactadres dat de btw-plichtige vermeldde in zijn verzoek.

In geval van communicatie van de vraag via een gewone e-mail oordeelde de raad van state dat zo'n opvolgingsrapport (dat de server aflevert met het contactadres van de afzender en vermelding van de levering van het bericht op de server van de geadresseerde) toelaat om de werkelijkheid van de verzending van de e-mail en de veronderstelde ontvangst door de geadresseerde aan te tonen. Het is immers aan de geadresseerde om zich te vergewissen van de effectieve levering door de server die zijn mailbox beheert van de mails die aan hem worden verstuurd.

De afwezigheid van een antwoord op een vraag van de administratie heeft niet automatisch de weigering van een verzoek tot terugbetaling tot gevolg.

De raad van state merkte op dat de richtlijn noch de gevolgen vermeldt voor het recht tot terugbetaling van de btw wegens miskennen van de antwoordtermijn van een maand uit hoofde van de btw-plichtige (art. 20(2) van richtlijn 2008/9/EG), noch of deze laatste de mogelijkheid heeft om zijn verzoek te regulariseren door rechtstreeks voor de fiscale rechter de gepaste elementen aan te voeren om het bestaan van het bewijs van zijn recht tot terugbetaling te staven. Dit maakt dat de kwestie van de interpretatie die men aan die voorschriften van de richtlijn moet toekennen in het licht van de beginselen van proportionaliteit en neutraliteit van de btw volgens diezelfde bepalingen van de raad van state knap lastig.

Zoals de openbare rapporteur immers opmerkt:

- het Hof van Justitie versoepelde de aan btw-plichtigen opgelegde formele voorwaarden;
- het verwerpen van het verzoek wegens uitblijven van een antwoord binnen een termijn van een maand zou het fundamentele recht op aftrek in het gedrang kunnen brengen;
- de Duitse en Italiaanse rechtsinstanties stellen zich erg strikt op; de Spaanse en Engelse tonen zich daarentegen een stuk soepeler.

De raad van state merkt bijgevolg op dat het aan de administratieve rechtbank van Montreuil is om te oordelen of het in het licht van deze gegevens voor haar vonnis noodzakelijk is om het Europees Hof van Justitie hierover te bevragen.

Het gaat dus om een principekwestie die niet alleen betrekking heeft op de relaties met de Franse belastingadministratie, maar op de relaties met alle Franse administraties. Het vonnis van de administratieve rechtbank en de prejudiciële vraag die ze mogelijk aan het EHVJ zal stellen, vereisen dus een bijzondere aandacht